

## Gymnasieskolan: sökande och intagna 2009

UF0105

*I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.*

### Innehållsförteckning

|          |   |          |
|----------|---|----------|
| <b>A</b> | <b>Administrativa uppgifter</b> .....                       | <b>2</b> |
| A.1      | Ämnesområde.....  | 2        |
| A.2      | Statistikområde.....  | 2        |
| A.3      | SOS-klassificering.....                                     | 2        |
| A.4      | Statistikansvarig.....                                      | 2        |
| A.5      | Statistikproducent.....                                     | 2        |
| A.6      | Uppgiftsskyldighet.....                                     | 3        |
| A.7      | Sekretess och regler för behandling av personuppgifter..... | 3        |
| A.8      | Gallringsföreskrifter.....                                  | 3        |
| A.9      | EU-reglering.....   | 3        |
| A.10     | Syfte och historik.....                                     | 3        |
| A.11     | Statistikanvändning.....                                    | 3        |
| A.12     | Uppläggning och genomförande.....                           | 3        |
| A.13     | Internationell rapportering.....                            | 4        |
| A.14     | Planerade förändringar i kommande undersökningar.....       | 4        |
| <b>B</b> | <b>Kvalitetsdeklaration</b> .....                           | <b>4</b> |
| B.0      | Inledning.....  | 4        |
| B.1      | Innehåll.....   | 5        |
| 1.1      | Statistiska målstorheter.....                               | 5        |
| 1.1.1    | Objekt och population.....                                  | 5        |
| 1.1.2    | Variabler.....  | 5        |
| 1.1.3    | Statistiska mått.....                                       | 5        |
| 1.1.4    | Redovisningsgrupper.....                                    | 5        |
| 1.1.5    | Referenstider.....  | 6        |
| 1.2      | Fullständighet.....   | 6        |
| B.2      | Tillförlitlighet.....                                       | 6        |
| 2.1      | Tillförlitlighet totalt.....                                | 6        |
| 2.2      | Osäkerhetskällor.....                                       | 6        |
| 2.2.1    | Urval.....  | 6        |
| 2.2.2    | Ramtäckning.....  | 6        |
| 2.2.3    | Mätning.....  | 6        |
| 2.2.4    | Svartsbortfall.....   | 7        |
| 2.2.5    | Bearbetning.....  | 7        |

|       |  |   |
|-------|--|---|
| 2.2.6 | Modellantaganden .....                         | 7 |
| 2.3   | Redovisning av osäkerhetsmått .....            | 7 |
| B.3   | <i>Aktualitet</i> .....                        | 7 |
| 3.1   | Frekvens .....                                 | 7 |
| 3.2   | Framställningstid .....                        | 7 |
| 3.3   | Punktlighet .....                              | 7 |
| B.4   | <i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i> ..... | 7 |
| 4.1   | Jämförbarhet över tiden.....                   | 7 |
| 4.2   | Jämförbarhet mellan grupper .....              | 7 |
| 4.3   | Sam användbarhet med annan statistik .....     | 7 |
| B.5   | <i>Tillgänglighet och förståelighet</i> .....  | 8 |
| 5.1   | Spridningsformer.....                          | 8 |
| 5.2   | Presentation .....                             | 8 |
| 5.3   | Dokumentation .....                            | 8 |
| 5.4   | Tillgång till primärmaterial .....             | 8 |
| 5.5   | Upplysningstjänster .....                      | 8 |

## A Administrativa uppgifter

### A.1 Ämnesområde


*Ämnesområde:* Utbildning och forskning

### A.2 Statistikområde

*Statistikområde:* Skolväsende och barnomsorg

### A.3 SOS-klassificering

*Tillhör (SOS)* Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik  Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

### A.4 Statistikansvarig

*Myndighet/organisation:* Skolverket  
*Postadress:* 106 20 Stockholm  
*Besöksadress:* Alströmergatan 12  
*Kontaktperson:* Christina Sandström  
*Telefon:* 08 – 52 73 33 38  
*Telefax:* 08 – 24 44 20  
*E-post:* christina.sandstrom@skolverket.se

### A.5 Statistikproducent

*Myndighet/organisation:* Statistiska centralbyrån  
*Postadress:* 701 89 Örebro  
*Besöksadress:* Klostergatan 23  
*Kontaktperson:* Camilla Haglund  
*Telefon:* 019 – 17 62 57  
*Telefax:* 019 – 17 70 82

*E-post:*

Camilla.haglund@scb.se

## **A.6 Uppgiftsskyldighet**

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och regleras vidare i följande förordningar framtagna av Skolverket: SKOLFS 2000:157 (grundföreskrift) samt 2003:24, 2004:24, 2007:36 och 2008:24 (ändringsföreskrifter).

I Centrala studiestödsnämndens författningssamling CSNFS 2001:6 ges föreskrifter om uppgiftslämnade rörande elever i gymnasieskolan till Centrala studiestödsnämnden (CSN) för utbetalning av studiestöd.

## **A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter**

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Insamlingen av sökande och intagna till gymnasieskolan baserar sig på individuppgifter. Registerutdrag enligt datalagen görs på begäran av enskild person.

## **A.8 Gallringsföreskrifter**

Gallras inte.

## **A.9 EU-reglering**

Saknas.

## **A.10 Syfte och historik**

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det skall ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

Uppgifterna rörande sökande och intagna har samlats in sedan början av 70-talet (individstatistik). 1992 ändrades referenstidpunkten för intagna från 15 september till 15 oktober.

## **A.11 Statistikanvändning**

Skolverket, utbildningsdepartementet, kommuner och andra skolhuvudmän, skolor, forskare, företag och massmedia m fl. Uppgifterna i registret används också till den internationella rapporteringen av utbildningsindikatorer till Eurostat, Unesco och OECD.

## **A.12 Uppläggning och genomförande**

SCB genomför insamlingen på uppdrag av Skolverket och det är Skolverket som ansvarar för publiceringen.

Insamlingen av sökande och intagna elever i gymnasieskolan är en totalundersökning och bygger på uppgifter från ansökningar till gymnasieskolans program och samlas dels in från kommunernas gymnasieintagningsorganisation samt direkt från fristående skolor med eget gymnasieintag. Uppgifterna avser den 1 juli med ändringar för nyval t.o.m. den 15 oktober eller närliggande vardag. Dessa uppgifter kompletteras med datamaterialet från gymnasieskolans elevregister per den 15 oktober eller närliggande vardag.

En sökande har redovisats som intagen på sitt förstahandsval om han/hon har tagits in på detta val enligt intagningsnämndens besked eller om han/hon enligt elevstatistiken går på detta val den 15 oktober eller närliggande vardag.

### **A.13 Internationell rapportering**

Uppgifter från insamlingen rapporteras bl. a. till OECD och Eurostat. Statistiken ingår även i Nordisk statistisk årsbok.

### **A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar**

Inga planerade förändringar finns i dagsläget.

## **B Kvalitetsdeklaration**

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

I SCB:s MIS 2001:1 Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik ges generella beskrivningar och definitioner av SCB:s kvalitetsbegrepp och de olika kvalitetskomponenterna, se [http://www.scb.se/Pages/List\\_257336.aspx](http://www.scb.se/Pages/List_257336.aspx)

### **B.0 Inledning**

Insamlingen av sökande och intagna elever i gymnasieskolan är en totalundersökning och bygger på uppgifter från ansökningar till gymnasieskolans program och samlas dels in från kommunernas gymnasieintagningsorganisation samt direkt från fristående skolor med eget gymnasieintag. Statistiken publiceras i mitten av mars.

## **B.1 Innehåll**

### **1.1 Statistiska målstorheter**

De centrala målstorheterna i undersökningen är antalet och andelen sökande och intagna elever på olika studievägar i gymnasieskolan.

#### *1.1.1 Objekt och population*

Populationen utgörs av personer som sökt gymnasieutbildning till termin 1 per den 1 juli, kompletterat med de som är i utbildning den 15 oktober i termin 1.

#### *1.1.2 Variabler*

##### **Utbildningsvariabler**

Studievägskod för sökt utbildning, fastslagen av Skolverket

Rang – rangordning av sökta utbildningar

Sökt kommun

Slutligt intagen

Utbildning i oktober

##### **Variabler som hämtas från Skolregistret, version oktober 2009**

Län – län i vilket skolan är belägen

kommun – kommun i vilket skolan är belägen

Skolkod - intagningsskola

Huvudman - intagningsskola

Typ av fristående skola - intagningsskola

##### **Variabler som hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB), version kvartal 3 (30 september)**

Folkbokföringskommun

Födelseland

Senaste invandringsår

Faderns födelseland

Moderns födelseland

##### **Variabler som hämtas från registret över Befolkningens utbildning (UREG), version 2009-01-01**

Faderns högsta utbildningsnivå

Moderns högsta utbildningsnivå

##### **Övriga variabler**

Kön

Utländsk bakgrund

#### *1.1.3 Statistiska mått*

Antal, andelar, summor, medelvärden och spridningsmått.

#### *1.1.4 Redovisningsgrupper*

Riket, län, folkbokföringskommun, skolhuvudman, kön, utländsk bakgrund, föräldrarnas utbildningsnivå, gymnasieprogram/studieväg samt sökta val.

Då statistiken är totalräknad kan redovisningar göras på många olika sätt. Specialbearbetningar görs, mot avgift, på beställning och kan ge statistik framställd via kombinationer av variabler enligt önskemål.

#### *1.1.5 Referenstider*

1 juli samt 15 oktober.

### **1.2. Fullständighet**

Statistiken omfattar samtliga personer som sökt gymnasieutbildning till termin 1 per den 1 juli, kompletterat med de som är i utbildning den 15 oktober i termin 1.

## **B.2 Tillförlitlighet**

### **2.1 Tillförlitlighet totalt**

Insamlingen av sökande och intagna i gymnasieskolan är en totalundersökning utan känt bortfall. Tidigare har misstanke om systematisk underskattning av antal sökande till fristående skolor funnits. Då nya granskningsrutiner infördes till föregående års insamling har dessa underskattningar troligtvis minimerats.

### **2.2 Osäkerhetskällor**

Tidigare insamlingar har misstanke funnits om att antalet sökande till fristående skolor systematiskt har underskattats i insamlingen. Orsaken till detta är i grunden att variabeln studievägs kod har hållit låg kvalitet, vilket delvis kan bero på kods systemets struktur. De kommunala studievägs koderna är uppbyggda på ett sätt som innehåller information till dem som arbetar med koderna om gymnasieprogram och inriktning, medan studievägs koderna för fristående skolor endast består av löpnummer. Detta innebär att fristående studievägar tenderar att rapporteras som kommunala koder. För att komma till rätta med den felaktiga användningen av studievägs koder infördes nya granskningsrutiner i föregående års insamling, vilka kortfattat bygger på att uppgift om huvudman används för att rätta upp felaktiga koder. Dessa nya rutiner bedöms ha höjt kvaliteten på statistiken avsevärt.

#### *2.2.1 Urval*

Då undersökningen är registerbaserad, är skattningarna inte behäftade med urvalsosäkerhet.

#### *2.2.2 Ramtäckning*

Skolregistret, som utgör ramen för undersökningen, anses ha god täckningsgrad och uppdateras kontinuerligt allt eftersom undersökningen pågår.

#### *2.2.3 Mätning*

Uppgifter om sökande och intagna i gymnasieskolan samlas in från kommunala intagningskanslier samt från fristående skolor som inte har avtal med kanslierna. De fristående skolorna har i många fall svårt för att tillämpa studievägs koden på ett korrekt sätt, varför vissa mätproblem uppstår i insamlingen. Dock har nya granskningsrutiner fört med sig att problemen med felaktigt rapporterade

studievägs-koder minskat. Viss felaktig redovisning av ansökningar till fristående skolor kvarstår troligtvis, dock bedöms kvaliteten i statistiken vara högre än tidigare.

#### 2.2.4 Svarsbortfall

Inget känt bortfall finns.

#### 2.2.5 Bearbetning

Inkommet material bearbetas maskinellt efter i förhand fastställda rutiner. Exempel på kontroller som genomförs är samgranskning mot registret över elever i gymnasieskolan. Vidare kontrolleras bl. a. felaktiga studievägs-koder med hjälp av studievägsregistret, att eleverna återfinns i realistiska åldersspann, dubletter etc.

#### 2.2.6 Modellantaganden

Ej aktuellt.

### 2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

## B.3 Aktualitet

### 3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs årligen.

### 3.2 Framställningstid

Redovisningen sker ca 7 månader efter den första referenstidpunkten.

### 3.3 Punktlighet

Publiceringen sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik.

## B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

### 4.1 Jämförbarhet över tiden

Uppgifter om sökande och intagna i gymnasieskolan har samlats in på tämligen likartat sätt sedan början av 70-talet. 1992 ändrades referenstidpunkten för intagningsberäkningen från 15 september till 15 oktober.

Vid bearbetningar över tiden bör även hänsyn tas till de reformer som genomförts av gymnasieskolan.

### 4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet mellan kommuner och skolor är möjligt.

### 4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Då uppgifterna samlas in på individnivå finns möjlighet att göra sambearbetningar med annan statistik, såsom elever och slutbetyg från gymnasieskolan, slutbetyg från grundskolan, övergång till högskola, komvux, sysselsättning etc.

## **B.5 Tillgänglighet och förståelighet**

### **5.1 Spridningsformer**

Statistiken publiceras i Skolverkets olika publikationsserier, t.ex. ”Officiell statistik för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning”, ”Barn, elever, personal och utbildningsresultat - jämförelsetal för skolhuvudmän” och ”Beskrivande data om förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning”.

Ovanstående publicering sker på Skolverkets webbplats: [www.skolverket.se](http://www.skolverket.se)

Delar av statistiken finns även i ”På tal om utbildning”, ”Statistisk Årsbok” och ”Utbildningsstatistisk Årsbok” som alla utges av SCB.

### **5.2 Presentation**

Publiceringen på Skolverkets webbplats består dels av standardiserade tabeller, dels av kortare PM samt mer utförliga publikationer som belyser och kommenterar aktuell statistik.

### **5.3 Dokumentation**

Insamlingen dokumenteras i samråd med Skolverket. Variabel- och postbeskrivningar dokumenteras i SCB:s system för metadata, MetaPlus.

### **5.4 Tillgång till primärmaterial**

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare kan få tillgång till avidentifierat material efter särskild prövning.

### **5.5 Upplysningstjänster**

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket, tfn: 08-52 73 32 00 vx, e-post: [skolverket@skolverket.se](mailto:skolverket@skolverket.se).